

PONAVLJAMO

Da ne maramo Italije, smo interesov jugoslovanskih na
v našem listu še stokrat in rodov.

Zato lahko pravilno oceni-
mo včerajšnji Piccionijev go-

navljali tudi v bodoče, ker vemo, da smo izražali in izražamo s tem ne samo voljo

način, ki temelji samo na volji vseh tržaških Slovencev, temveč tudi voljo ogromne večine Tržičanov. Ponavljamo, da nočemo Italije tudi spriču z lažno stoješčino na videz prikritega iredentizma in nacionalističnih govorov, kominformističnih govorov o razpravi o njih v občinskem sestu. Skozi to prizmo gledan nas Piccionijev govor prepričuje, da ni v ničemer znanjane palermškega Secl-

gionalizazma v predinočnem Vidalijevem blebentanju v tržaskem občinskem svetu, kakor tudi spriču včerajnjega govora italijanskega zunanjega ministra Piccioni-

ja, ki je dejansko bolj važen zaradi tistega, kar ni povedal, kakor pa zaradi splošno previdnih stavkov, ki jih je izrekel, da bi si omogočil odprto pot za bodoče akcije v neokoli, neekonomične, si vsaj ni

Vidiliju moramo predvest
še enkrat povedati, da so on
in njegovi pajdaši morali
predsinočnjim globoko skla-
njati glave zaradi esamotne
preteklosti, ki jih je vola

prezgodnosti, kajti je neki zagrižen irenditist spomnil na njihovo nekdanje zauzemanje za res pravične meje med Italijo in Jugoslavijo. To je bilo seveda takrat, ko Vidalijska niti še ni bila v Trevisu.

in ko je po svojem pri-
hodu zelo težko prena-
šal dejstvo, da ni on sekretar
komunistične partije STO.
Toda, takoj ko je to postal,
je napravil vse, prav vse,
vsaj načelni pristaneč na
tiste — kot jih oni
imenuje — dovolj pre-
cizne črte o izidu sondiranja
zaveznikov pri Jugoslaviji
čepav omenja mimogredno

Kar so mu dovoljevale dovoljene in nedovoljene metode, da je po vseh svojih močeh podprl angloameriškoitalijansko politiko priključevanja Trsta in vse naše cone k Italiji.

lji. Pred dvesta letoma je pognel s fašisti popolnoma javno. Ko smo vsi Slovenci na to na velikem zborovanju v Bazovici protestirali proti londonskim mešetarskim sporazumom, ga je njegova vlada poudarila je njegova vlada poudarila ga je njegova vlada poudarila posvetovanja z zavezniškimi Modus vivendi in načelo razločipričnosti, po katerem nam bi se izgledovalo pravično.

razumom, nuj se napadati, zamen so nato njegovi pristajali pričakovali, nato pa zahtevali odločnih akcij proti rimskim emisarjem in proti marčnim gospodarsko-financi-
nim sporazumom iz leta 1948.

Prišel je osmooktobrski diktat, a Vidali ni protestiral proti prihodu Italije, ki naj bi s svojimi bersaljerji in karabinjerji še formalno kronala že v osmih letih tudi vse dosedanje ravnanje rimskih funkcionarjev pri ZVU in v zadnjih dveh letih, da ne govorimo o ravnanju z manjšinami predfašistične Italije pa tudi sedanje z goriškimi

Tudi njegov predstojniški napad in njegova smiselna

in ce pri tem pomislim
še, da letos poteka petdes
let odkar smo si zgradili na
Narodni dom in da poteč
čez dva tedna štirintrides
let odkar so nam ga požgo
li a da se še nikoli ni. D

tudi on in njegovi protinacionalnifašistični resoluciji niso glasovali. Vzdržali so se in s tem ostali v nacionalnifašistični fronti. Ni namreč nobene bistvene razlike med

petkovo in predsednično resolucijo: obe pomagata Scelbi in Piccioniju za doseg v sedanjem trenutku največjih možnih rimskih imperialističnih zahtev predvsem na račun Turkov, vlasti na razdaljo v Kopru, temveč tudi v Tivu, če se spomnimo vseh čistističnih zakonov in vseh posledic četrstoletne italijanske okupacije, potem moramo V daljino in Piccioniju še in

ška vlada nadzira

v vsej deželi

**Petek - Poročila tujih novinarjev go-
ta življenju v guatemalski prestolnici**

priloprocio v varnostnem svetu zavrnjeno zaradi svetjskega veta. V istih krogih prizanesljivo sodijo, da je prvotni sklep Cabota Lodgea, da ne bo sklical seje Sveta, izraz želje, da bi zadovoljil ameriško javno mnenje.

Kasnije je guatemalski delegat predložio glavnemu tajniku OZN Dagu Hammarskjöldu u radno zahtevo, naj se skliče Varnostni svet. Zahteva je bila predložena glavnom tajniku OZN, ali nije prihvaćena.

Lodge izjavila, da ne bo skil-
 Varnostnega sveta. V iz-
 javi, ki jo je izročil tisk, iz-
 javlja Cabot Lodge nada-
 lje, da če morja vsa zedeva
 popolnoma izmišljena, da bi
 se zelezniki in avtobusi pri-
 seli normalno odjavo, čepr-
 se zdi, da je promet med Gu-
 tierrez Cityjem in Puerto
 Barrios prekinjen. Preskrbi-
 vanje mesta z živilji je nor-
 malno.

Medtem poročajo iz kubanske prestolnice Havane o neuredih, ki so nastali zaradi dogodkov v Guatemali in zaradi nastopov policije proti

demonstrantom, ki so izražali solidarnost z Guatemalo. Podobne demonstracije so bile danes tudi v urugvajski prestolnici Montevideo.

Uradno poročilo guatemalskega poveljstva pravi, da so vladne četve dosti bolj razsodejale, kot so bile v preteklosti. Družbe «United Fruits», ki doslej tudi skrbela za promocijo Honduraskih oblasti pa zatrjujejo, da je guatemalsko vladno letalo spustilo tri bombe na mesto San Pedro de Capan v bližini meje z Guatemalo. Da napačno, so izjavili.

Puerto Barrios, Gualana in Chiquimulle razbile odpor u porotnikov, ki so začeli bežati proti meji s Hondurasom in

IZ ZGODOVINE SLOVENSKEGA ŠOLSTVA NA TRŽAŠKEM

Stoletnica svetoivanske šole

(Nadaljevanje)

Pesnik Nando jih je sam raznoževal, prepisoval, jih prodajal po 2 solida, in ni ga bilo zavednega fanta in pupca, ki bi teh pesmi ne kupoval, saj so bili Svetoivančani tudi takrat tako navdušeni za pesem, kot so še danes, pravi Negode.

Z učnimi knjigami je zalagal šole magistrat. Siromašni učenci so dobivali brezplačno knjige in učila.

Slovenska bibliografija navaja v tej dobi sledeče šolske knjige: «Abecedne tabele». Na svetlo dalo šolsko vodstvo. Terst 1846, «Berilo za drugi klas malih šol na kmetih». Terst 1846, «Abecednik za šole po mestih». Sestavil Stefan Kocijanec. Terst 1846, «Napeljvanje iz glave počevati za prvi klas ljudskih šol». Terst 1846, «Povestice za prvo začetno šolo». Sestavil Stefan Kocijanec. Terst 1846, «Kranjska pismenost okrajšana za male šole». Po V. Vodnikovi prireditel Stefan Kocijanec itd. Kot vidimo je skoraj vse šolske knjige v tej dobi sestavil Stefan Kocijanec, ki je bil na tem področju dokaj plodovit. Kocijanec je bil prof. bogoslovja v goriškem semenišču.

Moramo pa naglasiti, da so imeli tržaški Slovenci že tedaj tudi svoj mesečni časopis «Slavjanski Rodoljub», ki ga je urejal Ivan Cerar. Prva številka je izšla 27. marca 1849, «Slavjanskemu Rodoljubu» je sledil 1850, «Jadranski Slavjan», ki ga je ureval učitelj Simon Rudmaš, ki je pridno dopisoval tudi v celovski «Solski prijatelj». Ko je bil Rudmaš premeščen iz Trsta je prenehal tudi «Jadranski Slavjan».

Svetoivanski rojak in pisatelj Josip Godina-Vrdeljski se je v teh letih oglašil s svojo prvo publikacijo «Koledarček za l. 1853».

Nashe dijaštvo pa bo gotovo zanimala vest, da so imeli tudi v Trstu že skoraj pred sto leti svoj dijaški časopis. L. 1859 je začel izhajati dijaški rokopisni list «Zora Jadran-ska», ki so ga izdajali dijaški tržaške gimnazije (nemške seveda) pod nadzorstvom profesorja J. Sivca.

Kakšne so bile cene šolskih knjig v tistih časih? L. 1852 je stala abecedna tablica 1 solid, abecedniki 4 solide, počevanje 1 solid, mali katekizem 2 solide, računica 6 solidov, berila 12 solidov itd. Knjige so bile sicer drobne in cenene, vendar jih je, kot smo že naveli, dajal magistrat revnim učencem brezplačno. Skrilne table s črkami so stople v rabo l. 1846. Te tablice so bile v uporabi na okoliških šolah do prve svetovne vojne.

A kakšne so bile cene življenjskim potrebščinam v tistih časih nas bo tudi zanimalo. Negode pravi, da je stala ena struca kruha težina 1 funta 12 solidov, 1 bokal (okoli 1,5 l) vina 40 solidov, 1 par «solvov» 1 goldinar (100 solidov) itd.

Solski obisk. Obiskovanje šol je bilo sicer obvezno ali obisk ni bil nikoli najboljši. Glavni vzrok je bil pač, da je okoličan le v slabi meri poznal potrebo po izobražbi in korist šolskega pouka. Solske oblasti in zavedni učitelji so dosti storiili, da bi vsi otroci obiskovali šolo. Škofija je priporočevala dušnim pastirjem, naj uporabijo vsako priliko v ta namen, celo tudi spovedni-ko. Solski pouk so zamenjale posebno dekline, sicer ne po lastni krivdi, pač pa zaradi predsodkov staršev. Niso niso obiskovali niti otroci iz tako zvanih boljših družin, kot so bili Vatovci, Cernigolji, Mladi in Marci, ki so bili znani v tistih časih kot premožni poselniki, kakor pravi Negode. Ti ljudje so se branili šole tako, kot pravi dopisnik «Solskega prijatelja» v 3. številki iz l. 1853 v dopisu iz Krasia, kjer piše sledeče: «Ne manjka tudi tacin staršev, ki otrok

Z razstav na slovenskih osnovnih šolah

Osnovna šola v Bazovici (dečkiški oddelček)

Osnovna šola pri Sv. Barbari

Osnovna šola v Skofljah

Osnovna šola v Bazovici (dečki oddelček)

Osnovna šola v Plavjan

IND. STROK. TEČAJ V ROJANU

Zenski oddelček

Moški oddelček

Gospodinski oddelček

Zenski oddelček

(Nadaljevanje na 4. strani)

PRED GOSTOVANJEM LJUBLJANSKE OPERE Z BALETOM V TRSTU

Slovenske glasbene uprizoritve v Trstu

in Mirko Polič

3.

Daljšo oceno je objavila «Edinost» 29. decembra 1910 s podpisom «Fra» Diavolo, ki je v marsičem poslušal opereto, se moramo vendar zavedati, da ne gre mo kak komorni koncert, ali pa na predstavo kake Wagnerjeve opere. Opereta ima v prvi vrsti zabavati z lahko godbo in t. im. dovptim. Ako so igrali, ustreli zahtevam teh dveh glavnih točk, tako, da igra zadobiva neko zaokroženo celoto brez disharmonije in dolgočasnosti, je uspeh dosežen! In tak uspeh je bil dosežen tudi pri nas. Kdor ni tega mnenja, potem je sploh boljše, da ne gre k opereti... Muzikalni del operete je vodil g. Mirko Polič. Ta mladi go-

Janko Traven

spod zavzema častno mesto v skupini naših izobraženih in talentiranih muzikov, ki se hvala Bogu — v poslednjem času razveseljivo množe v Trstu. Kljub svoji mladosti zna s svojo veliko energijo sigurno obvladati njegovi taktiki ki podrejene sile. V tem pogledu je bilo parkrat lepo opaziti, kako je dirigent znal sigurno potezati orkester z mirnimi in energičnimi znaki svoje taktike. Da v nekaterih nevarnih momentih ni prišel v ne sklad s proizvajanjem na odru. Glede orkestra samega je težko podati kako sodbo, ker je bil — radi nekaterih neprilic — v zadnjem trenutku sestavljen z raznih strani. Ako ta orkester — kakor se nam zdi — ostane gledališki orkester, se bo dajalo laže soditi. Glede zbora velja skoro isto, kakor glede orkestra. Material je pa dober in za prvi nastop treba reči, da se je na odru vedel še precej korektno. Glede ženskega zbora bi omenil nekaj razveseljivega: vsiljivi zvonovi! Je precej gledal, da oko. Kdor od tržaških gledalisk obiskovalcev pozna tržaški ženski zbor, ki peva pri raznih italijanskih opernih in ope-

retnih predstavah, bo razumel, zakaj omenjam to. Poročevalcu je ugajala Dragutinovičeva okusna režija, velik del svojega poročila pa je posvetil nosilci glavne vloge Denize, Angeli Janovi, ki je že svojčas nastopila na tržaškem odru, zdaj pa je prišla gostovat z Dunaja, kjer se je izpopolnjevala v operetni stroki. «Brezdvomno se je razvila toliko v petju, kot likor v igri». Ne razpolaga sicer z bogve kako obsežnim glasom, dasi je tudi v tem pogledu opaziti razvoj. Ali naravnost presenetljiv temperament in gracija kretnetja dajeta njenemu petju izobren opereten kolorit.

Nadaljnji glasbeni uprizoritvi te sezone sta bili opereti Strauss: «Valček čar», premiera 2. februarja 1911, in Planquettevi «Kornevilijski zvonovi», premiera 2. aprila 1911. Obe sta dosegli pri občinstvu nedeljeno priznanje, ki se mu je pridruževal gledalski poročevalac «Edinosti», poročajoč temperatno eleganco dirigenta Poliča.

Emil Adamič je bil sicer edini «Dramatičnega društva», glasbeno operetna prizadevanja gledališča pa je spremljal s skespo. V prilogi «Novih akordov» si je dal duška ob poročilu o uspehu «Borisla Godunova» v italijanskem gledališču, kjer se tudi ob ogromni udeležbi prepeva nemški «Valček čar»! Kaže pa, da kritiki slovenskih predstav ni niti obklovali, če upoštevamo njegovo beležko v isti reviji nekoliko pozneje: «V slovenskem gledališču se je dosedaj z veliko vrnemo prepeval «Valček čar», in se daj. Kornevilijski zvonovi». Vsekakor en korak naprej! Kako se to polje, pa ne vem.

Toliko bolj je poudarjati uprizoritve «Kornevilijskih zvonov» dnevnika kritika, češ: «Uprizoritev tako lepega dela kakor Kornevilijski zvonovi» je precej težka, toliko solisti kolikor zbor imajo veliko nalogo v pevskem in igralnem pogledu, a naše gledališče se danes lahko že lotuje fran-

KAREL MAHKOTA nekdanji vodja in organizator podružnice Glasbene Matice v Trstu, v karikaturi

Tomaž: Ali naj še kaj dodam v kotel?
Križe: Kaj naj bi še dodajal, stric?
Tomaž: Tako, kaj barbarskih rož ali pa od šopkov sv. Ivana z oken. No, to, kar veš pač ti.

Križe: To vem, da ni potrebno. Če pa hočete, le denite, naj bo po vašem! Škodilo ne bo!

Tomaž: Saj veš, Kristijan, da sem bil vedno prijatelj vaše družine in se ko si bil majhen, me je večkrat pestoval.

Križe: Da, stric in tudi po tisti veliki nesreči, ko nam je vzel očeta, ste bili dobri in nam v marsičem pomagali.

Tomaž: Ne vidis! In kot veš, sem največji revež v Nižnji vasi.

Križe: Vidim stric, ampak tam smo vsi reveži. Zato ti tudi pravijo Nižnja.

Tomaž: Ti zadnje čase dobro rineš, ti Kristijan, jaz

revež, pa ne morem dihati. Zato bi rad, da bi mi kaj pomagal sedaj, ko dobro lovim.

Kristijan: To se vam le tako zdi, oče! Jaz ulovim ravno tako kot drugi.

Tomaž: Eh, ti imaš kaj posebnega, ker nikomur tako ne rečijo ribe v barko, kot tebi. Zato, glej Križe, saj sem te imel vedno kot za svojega sina. Saj znam molčati, daj.

Križe: Da bi vam povedal tiste tri besede in da bi vas navadil tisto molčivo in tisto pesmiko, da bi vam pokazal tisto čudno vabo in vse coprnje, ki vabijo ribe trumoma v barko! Vse sem že davno slisal. Ubogi moj stric Tomaž, tudi vi ste nasedli vsemu, kar tisti neumni jeziki o meni kobasajo! (Jernej se pokaže in vleče na ušesa).

Tomaž: Pravis, da ni nič? In vendar moraš nekaj imeti, saj ne bi drugače imel zjutraj, ko priveslaš, tako lep rib v čupl.

Kristijan: Hočete vedeti, kaj imam? (Jernej) Le bliže, le bliže Jernej, da si ne pretreže uhljevi!

5. prizor
Jernej pristopi od leve.

Jernej: Si rekel, da naj pridem bliže, Križe. Kaj hočeš? Križe: Hotel sem vam enkrat za vselej odkrit skrivnost o tisti coprnji, ki vabi ribe in o kateri gobezdajo in gobezdate vsi tu na obrežju, na morju in v vasi.

Jernej: Jaz nič, Križe, jaz nič.

Kristijan: Ti Jernej, vidis in slliši skozi pot zidov, Kalka gori v vasi skozi devet in jaz skozi deset. In to je moja nesreča. Vedno mi gledajo v barko, a nihče mi ne pogleda v srce. Ko zjutraj priveslam v portič, pustim da se vidi vse, kar sem ulovil. Ne skrivam kot drugi, ki pravijo, da si vse, kar so ulovili, lahko spečejo na popku, in če kdaj

pripeljem kako lepšo žival, je to zato, ker imam pri sebi to čudno vabo, ki se ji pravi potrpjenje. V petek in svetek, podnevi in ponoči vedno sem tu na vodi, v dolgih nočeh čakam živalco...

Jernej: Saj tudi mi čakamo, toda k nam ne pride.

6. prizor
Blaž od leve

Kristijan: Ne pride tako zlahka, ker potrebuje, čim lepša je, mir in čisto vodo.

Blaž: Si slisal, Jernej?

Kristijan: Hotel sem reči, da je opravljeno na tistem mestu, če se samo malo tobaka pljuvne v vodo. Mirno mora biti, niti z veslom se ne sme dotakniti vode. In potrpjenje je treba, čakati in čakati. To je vse. (Blažu) Pomagaj, Blaž! (Kristijan vleče, Blaž poriva čupo proti desni).

Tomaž: Čakati, čakati hm, hm.

Jernej: Prava jegulja si, sama zvijača in požrešnost te je ni čuda, da te nihče noče v barko na morje!

Kristijan: Ni res, te dni me bo vzel Puntarjev oče Martin s Proseka. (Blažu) porini, Blaž! (Izgine na desno).

Jernej gleda za njimi.

Tomaž: Tako, pa smo opravili, Jernej!

Jernej (gleda na desno): Čakajte, stric!

Tomaž: Hm, hm. Morje, morje, hm, hm.

Jernej: Nekaj se menita. Če bo njemu kaj zaupal, je Blaž lump, če ne razkrije tudi nama.

7. prizor

Blaž od desne si zadovoljno pljuje v roke.

Jernej: Tebi je nekaj zaupal, ne laži, Blaž!

Blaž: Zaupal mi je.

Tomaž: Usmili se naju, povej, povej Blaž!
Blaž: Može, zdaj smo na veliki barki. Udarimo si v roke, da živemu krstu ne bomo izdali, kar mi je zaupal naš Križe!

Jernej, Tomaž: Ne muči nas, Blaž! (Mu podajata roke).

Blaž (slovesno): Razkril mi je, da je potrpjenje božja mašč.

Jernej: Naj strela udari tebe, njega, morje...

8. prizor

Jakob (od desne, v rokah nosi vrčke s kavo): Zdravi, fantje!

Jernej: Ne preveč s to luknjo v mreži, gospodar Jakob.

Jakob: Tu, da si zmocita kljune! (Jima podaja vrčke s kavo). Ali je dosti odprlo?

Jernej: Cela barka z jadrom vred bi lahko šla skozi (Pije).

Blaž: Da, ali samo po kosih, Jernej. (Pije).

Jakob: Se mi je takoj zdelo. Tam okoli polnoči je bilo (ogleduje mrežo), kako je lomastil in pihal po mreži! Kaj smo mogli, da bi izrekli je bilo že prepozno.

Jernej: Prepozno! Je bilo, prepozno, oče.

Blaž: Ribe, kar jih je bilo, smo izročili Marku, da jih je peljal v Trst, kakor ste ukazali, oče.

Jakob: Je že prav, fantje, je že v redu! Zdi se mi pa, da se bo mudil delj, ker je zjutraj le malo dihala izpod latnikov.

Tomaž: Tista njegova jadra berejo dobro; enkrat križem križem in je v Trstu.

Jakob: O fantje, bo treba izvleči barko, da ji pobarvamo dno in ostrgamo školjke, ki so se je prijele! In tudi nekaj pušca.

(Nadaljevanje sledi)

VREME

Vremenska napoved za danes: Jasno vreme z delnimi pooblačitvami. — Včerajšnja najvišja temperatura v Trstu je bila 29,5 stopinje; najnižja pa 24 stopinj.

PRIMORSKI DNEVNIK

ŠPORTNI DNEVNIK

JUGOSLAVIJA BO V NEDELJO IGRALA Z NEMČIJO

ŠVICA - ITALIJA 4:1 (1:0)
Nemčija - Turčija 7:2 (3:1)

Avstrija bo igrala s Švico v četrtfinalu - Nemci bodo precej nevarni nasprotniki Jugoslovanom

Sedaj sta znana še zadnja dva četrtfinalista. Tekma med Nemčijo in Turčijo je imela določiti, kdo bo nedeljski nasprotnik Jugoslavije. Italijani in Švicarji pa so se borili za kvalifikacijo v četrtfinalu, kjer se bodo srečali z Avstrijo. V prvi tekmi je veljala za favorita Nemčija in je z visoko zmago to pričakovanje potrdila. Vsi tisti Nemci, ki so v nedeljo prišli na tekmo Madžarska - Nemčija pa so morali gledati igranje nemške rezerve in so zaradi tega bili besni, so sedaj gotovo velikodušno odpustili vodji nemške reprezentance njegovo neizkušnost, ki se je včeraj izkazala kot zelo koristna.

V drugi tekmi pa je bilo drugače. Tu so bili favoriti Italijani. Čeprav so danes tedaj že izgubili tekmo s Švico, je vendar prevladovalo mnenje, da bodo v drugo tekmo uspeli, kajti za prvo tekmo se je govorilo, da so le bili boljši kot Švicarji, potem da jih je oskodoval slab sodnik itd. Toda včeraj niso bili Italijanske zmage, temveč je prišla švicarska zmaga, ki je za Italijane, sploh nemogoča. Svetovno prvenstvo 1954 je za Italijo s tem končano.

Tako med četrtfinalisti in doh nosilcev skupin, ki so ju na to mesto postavili gotovo po nekkih drugih kriterijih in ne športnih. Kar v posmeh je bila določitev Francije za nosilca skupine Italija.

BASEL, 23. — Okrog 30.000 gledalcev je prisotnih na najmodernejšem stadionu v Švici med tekmo Švica - Italija. Tudi Italijani so precej med gledali.

Italijansko moštvo je dokaj premenljivo od prvih dveh tekem. Ne more se reči, kako bi šlo z moštvi, ki je zmagovalo nad Belgijo, gotovo pa je, da današnje moštvo ni pokazalo niti povezanosti igre niti niti znalo realizirati vsaj tistih priložnosti, ki so se nudile. Da so imeli Švicarji včasih tudi nekaj sreče, je lahko res, toda kdaj pa kako moštvo nima tudi nekaj sreče. Saj so jo imeli tudi Italijani. Fortes fortuna adiuvat so dejali že v starih časih in vrtar Parlier je pač imel pravico na nekoliko sreče; tudi danes je bil namreč odličen.

ITALIJA: Viola; Magnini, Giacomazzi; Mari, Tognon, Nesti; Muccinelli, Pandolfini, Lorenzi, Segato, Frignani.

ŠVICA: Parlier; Neury, Bocquet; Kernen, Eggmann, Casati; Antenen, Vonlanthen, Hugli II, Ballaman, Fatton. Sodnik Griffith (Wales).

di nekoliko sreče, je lahko res, toda kdaj pa kako moštvo nima tudi nekaj sreče. Saj so jo imeli tudi Italijani. Fortes fortuna adiuvat so dejali že v starih časih in vrtar Parlier je pač imel pravico na nekoliko sreče; tudi danes je bil namreč odličen.

Po tekmi so bili na švicarski

Streliči na svetovnem prvenstvu

1. golovi: Kocis (Madžarska), 4. gol: Probst (Avstrija), Hugli (Švica), 3. gol: Didi (Brazilija), Borges (Urugvaj), Puskas (Madžarska), Anoul (Belgija), Schaefer (Nemčija), Morlock (Nemčija), O. Walter (Nemčija), 2. gol: Pinga (Brazilija), Broadis (Anglija), Lofthouse (Anglija), Palotás (Madžarska), Stojaspal (Avstrija), Abbadie (Urugvaj), Lefter (Turčija), Galli (Italija), Suat (Turčija), 1. gol: Balthazar (Brazilija), Milutinović (J), Zebeć (J), Julinho (Brazilija), Coppens (Belgija), Hloth (Nemčija), Herman (Nemčija), Pandolfini (Italija), Hudekutti, Toth II. (Madžarska), Csibor (Madžarska), Frignani (Italija), Vincent (Francija), Fuad, Nehmetin Burhan, Erol (Turčija), Ballaman (Švica), Boniperti (Italija), Koppa (Francija), Balczar (Mehika), La Madrid (Mehika), Fatton (Švica), Nesti (It.), F. Walter (Nemčija), avtogol: Dickson (Anglija), Cardenas (Mehika).

strani vsi veseli; gledalci so vdrli na igranje in so kar odnesli svoje ljubljence; vesel je bil tudi Hugli II., ki je sam dal tri gole.

ZUERICH, 23. — Nemcem se je poznal dober počitek. Zlasti Schaefer je nevarni: botroval je prvemu голу, ki ga je dosegel Otmár Walter, tri minute pozneje pa je sam zabil žogo v mrežo. Po prvih 20 minutah si Turki nekoliko opomorejo in Mustafa doseže gol, ki ga pa sodnik ne prizna. Vendar pa kmalu nato isti Mustafa doseže lep gol, V. 23' nezgodna turška srednjega krila Cetina, ki potem ne more biti več koristen. Tretji nemški gol je delo Morlocka. Malo pred koncem polčasa jo skupi turški vratar pri trčenju z Nemcem Klotom. Na poti v slačilnico mu pomaga drugi. Ko je v drugem polčasu dobil žogo Cetina, se je v tekmo zgubil, ne da bi ga kak nasprotnik dotaknil; zapusti igranje in Turki ostanejo s štirimi napadalci.

Nemci so v veliki premoci in zlasti oboja Walterja in Schaefer so vedno nevarni. V 15' drugi Morlockov gol. Zelo lep gol pa je bil dve minuti pozneje in nosi znanke »Bratje Walterja«. V mrežo ga je posilil Fritz, ki je lepo pripravil s Klotom naslednji gol; realizator pa je bil zopet Morlock.

Ze dve minuti nato pripravi Fritz še en gol, ki ga realizira Schaefer. Turki pa ne odnehajo in v 32' dosežejo še svoj drugi gol.

Fritz Walter je bil odličen kot individualist in kot organizator napada. Jugoslovani bodo morali nanj zelo paziti. Pa tudi drugi so nevarni in tekma z njimi bo vse prej kot lahka.

Tudi dr. Andrejevič v izvršnem odboru FIFA

BERN, 23. — Novi izvršni odbor Mednarodne nogometne zveze je takole sestavljen: predsednik: Seeldrayers (Belgija), podpredsedniki: Thomen (Švica), Lotsy (Holandska), Dewruy (Anglija), Granatkin (Rusija), Peluffo (Argentina), člani: Lange (Šved), Lafarge (Francija), Andrejevič (Jugoslavija), Barassi (Italija), Bianchi (Čile), Maduro (Curacao), Mac Guire (ZDA), Skinner (Hong Kong).

Dosedanji predsednik Jules Rimet je postal častni predsednik, Mauro (It.) pa častni član odbora.

Reprezentanca

najboljših igralcev

Skupina jugoslovanskih nogometašev je po dosedanjih tekmah svetovnega prvenstva sestavila reprezentanco, v kateri bi bili najboljši igralci s prvenstva — ne glede na sistem in način igre, ki ga uveljavljajo v svoji reprezentanci. Ta reprezentanca bi bila takšna: Beara, Santos (Brazilija), Martinez (Urugvaj), Čajkovski, Horvat, Ozvirk (Avstrija), Julinho (Brazilija), Kocis (Madžarska), Lofthouse (Anglija), Puskas in Csibor (oba Madžarska).

Rezerve pa bi bile: Happel (Avstrija) za levega branilca, Matthews (Anglija) za desno krilo, Didi (Brazilija) za desno zvezo, Galli (Italija) in Hudekutti (Madžarska) za srednjega napadalca in Schaffino (Urugvaj) za levo krilo.

CONSKI TURNIR

V MUENCHENU

2.-3.: Fuderer in Donner

4.-5.: Pirc in Rabar

Se tri kola do konca turnirja

XV. kolo: Toran: Pirc 0:1, Lokwenz: Rabar remi, Donner: Fuderer remi, Kramer: Unzicker remi, Boumeester: Golombek remi, Burstein: Castaldi 0:1, Ribeiro: Dunkelblum remi, Mulcahy: Aitken 1:0, Wade: Bhend 1:0, Lehman: Jacob remi.

Za jugoslovanske moštve je bil najvažnejši rezultat v tem kolu prepričljiva zmaga Pirc nad njegovim konkurentom Toranom. S tem so se močno povečale možnosti, da se vsaj dva jugoslovanska moštva uvrstita na mednarodni turnir.

Fuderer je popolnoma nadigral Donnerja. Imel je v svojem dolgovremem in žaljivem govoru napadal sosednjo državo in našo manjšino, kar je izvalo oster protest vseh manjšinskih svetovalec, medtem ko se je vsa demokristjanska večina skupaj z vsemi takimi imenovanimi sredinskimi sopotniki sadiščno smejala in uživala. Ob takih žaljivih izpadih ni demokristjanska večina nič manj kriva za uveljavljanje napetosti in nestrobnosti v občinskem svetu kot monarhistični svetovalec. Če bi se večina občinskih svetovalec ne strinjala s Pedronijevim žalovanjem, potem bi do takih žalitev ne prišlo, ker bi njegove izpade preprečili, vendar doslej demokristjani kot ostali šovinistični svetovalec, vseh socialdemokrat in komunistov niso niti enkrat nastopili v obrambo slovenskih narodnih pravic. Ravno nasprotno! V zboru in pod taktirko Pedronijevega dvignjenega vika in krik, kadar socialistični slovenski občinski svetovalec obsoja take izpade in brani pravice manjšine.

Sicer pa je moral Pedroni za svoje neotesano obnašanje poizreti marsikakšno grenko. Najbolj ga je verjetno zadel, ko mu je Birsma med svojim govorom, v katerem je omenjal doprinos Slovencev po prvi svetovni vojni h gospodarski razvoju, kar je Pedroni očividno ni bilo všeč, zabrusil v obraz, da se Pedroni takrat ni niti rodil, kaj šele da bi vedel, kako so se stvari razvijale.

Pedroni se je spotal ob poročilo komisije, če da se ji pozna, da so jo izdelovali tudi trditve marksisti; tov. Pavlin, Zuccali od PSDI in Bati od KPI. Najbolj pa mu je ugaljala trditve, katero je v svojem govoru zamenjal slišal dokazati, če da je nova državna meja kriva za goristično krizo in da je treba vsaj trenutno, ker za vedno ta meja ne more ostati nespremenjena, s to mejo računati. S tem v zvezi ni pozabil omeniti, da se pri severni postaji konča civilizacija, kar je predvsem razburilo svetovalec Pavlina, ki mu je odgovoril, da se civilizacija konča v Ul. Dante, (kjer Pedroni stane).

Govoril je še MSI-jevec Delpin, ki je s številkami in v napol ironičnem tonu smešil demokristjansko upravo.

Demokristjan Bizjak je govoril o šolstvu in pripomnil,

Da bi bilo treba zgraditi telovadnico samo za šolske potrebe. Ne vemo, če je imel pri tem v mislih zahtevo, ki smo jo že večkrat ponovili, da so slovenske srednje šole brez dostojne telovadnice.

Svetovalec Birsma je ovrgel trditve, da je krizo povzročila razmejitev. Tudi Postojna je bila med prvo in drugo svetovno vojno obmejno mesto, pa je vseeno dobro uspevalo in je veliko Goricanov s svojimi trgovinami tamkaj dobro živelo. Pohvalil je zamisel o ustanovitvi obmejne cone in dejal, da se v tem predlogu vidi Poterzjev smisel za realnost. Dozdeva se nam, da je prvič dal predlog o ustanovitvi obmejne cone socialistični svetovalec tov. Pavlin.

Omenil je tudi, da bi bilo treba preprečiti odvažanje goristiškega kapitala, kar hromi naše gospodarstvo.

Glede obrtništva pa je dejal, da bi morala posebna komisija organizirati letne razstave izdelkov naših obrtnikov in da bi bilo treba predvsem pospešiti lesno obrt.

Na trditve o zapostavljanju Slovencev pri dodeljevanju služb pa je Pedroni dejal: »Ben fatal!« Ne vemo, če je tudi takrat tega mnenja, ko pridejo k njemu slovenski klienti.

Seja se je zaključila okoli polnoči in se bo nadaljevala v petek ob 21. uri.

DEZURNA LEKARNA: Danes posluje ves dan in ponoči lekarna Venuti, Ul. Rabatta 18 - tel. 21-24.

KINO 17.15: »Zaliv gromaa, barvni film, G. Stuart.

VERDI 17: »Smo ženske, I. Bergman, A. Magnani, A. Valli in I. Miranda.

CENTRALE 17: »Skrivnost V-3, G. Ford in V. Lindfors.

VITTORIA 17: »Zivel kino, S. Pampalini in C. Campanini.

MODERNO 17: »Blato, E. Aguirre in A. Lara.

DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI

RAZPRAVA OBČINSKEGA SVETA O GOSPODARSKI KRIZI

Kdaj bodo večinski občinski svetovalci pričeli spoštovati našo narodno manjšino?

Demokristjanski svetovalci z veseljem poslušajo Pedronijevo žaljenje Slovencev in socialistične Jugoslavije

Na torkovi seji mestnega občinskega sveta so pričeli z razpravo o poročilu komisije za proučevanje goristiške gospodarske krize.

Prvi je spregovoril monarhist Pedroni, ki je v svojem dolgovremem in žaljivem govoru napadal sosednjo državo in našo manjšino, kar je izvalo oster protest vseh manjšinskih svetovalec, medtem ko se je vsa demokristjanska večina skupaj z vsemi takimi imenovanimi sredinskimi sopotniki sadiščno smejala in uživala. Ob takih žaljivih izpadih ni demokristjanska večina nič manj kriva za uveljavljanje napetosti in nestrobnosti v občinskem svetu kot monarhistični svetovalec. Če bi se večina občinskih svetovalec ne strinjala s Pedronijevim žalovanjem, potem bi do takih žalitev ne prišlo, ker bi njegove izpade preprečili, vendar doslej demokristjani kot ostali šovinistični svetovalec, vseh socialdemokrat in komunistov niso niti enkrat nastopili v obrambo slovenskih narodnih pravic. Ravno nasprotno! V zboru in pod taktirko Pedronijevega dvignjenega vika in krik, kadar socialistični slovenski občinski svetovalec obsoja take izpade in brani pravice manjšine.

Sicer pa je moral Pedroni za svoje neotesano obnašanje poizreti marsikakšno grenko. Najbolj ga je verjetno zadel, ko mu je Birsma med svojim govorom, v katerem je omenjal doprinos Slovencev po prvi svetovni vojni h gospodarski razvoju, kar je Pedroni očividno ni bilo všeč, zabrusil v obraz, da se Pedroni takrat ni niti rodil, kaj šele da bi vedel, kako so se stvari razvijale.

Pedroni se je spotal ob poročilo komisije, če da se ji pozna, da so jo izdelovali tudi trditve marksisti; tov. Pavlin, Zuccali od PSDI in Bati od KPI. Najbolj pa mu je ugaljala trditve, katero je v svojem govoru zamenjal slišal dokazati, če da je nova državna meja kriva za goristično krizo in da je treba vsaj trenutno, ker za vedno ta meja ne more ostati nespremenjena, s to mejo računati. S tem v zvezi ni pozabil omeniti, da se pri severni postaji konča civilizacija, kar je predvsem razburilo svetovalec Pavlina, ki mu je odgovoril, da se civilizacija konča v Ul. Dante, (kjer Pedroni stane).

Govoril je še MSI-jevec Delpin, ki je s številkami in v napol ironičnem tonu smešil demokristjansko upravo.

Demokristjan Bizjak je govoril o šolstvu in pripomnil,

Da bi bilo treba zgraditi telovadnico samo za šolske potrebe. Ne vemo, če je imel pri tem v mislih zahtevo, ki smo jo že večkrat ponovili, da so slovenske srednje šole brez dostojne telovadnice.

Svetovalec Birsma je ovrgel trditve, da je krizo povzročila razmejitev. Tudi Postojna je bila med prvo in drugo svetovno vojno obmejno mesto, pa je vseeno dobro uspevalo in je veliko Goricanov s svojimi trgovinami tamkaj dobro živelo. Pohvalil je zamisel o ustanovitvi obmejne cone in dejal, da se v tem predlogu vidi Poterzjev smisel za realnost. Dozdeva se nam, da je prvič dal predlog o ustanovitvi obmejne cone socialistični svetovalec tov. Pavlin.

Omenil je tudi, da bi bilo treba preprečiti odvažanje goristiškega kapitala, kar hromi naše gospodarstvo.

Glede obrtništva pa je dejal, da bi morala posebna komisija organizirati letne razstave izdelkov naših obrtnikov in da bi bilo treba predvsem pospešiti lesno obrt.

Na trditve o zapostavljanju Slovencev pri dodeljevanju služb pa je Pedroni dejal: »Ben fatal!« Ne vemo, če je tudi takrat tega mnenja, ko pridejo k njemu slovenski klienti.

Seja se je zaključila okoli polnoči in se bo nadaljevala v petek ob 21. uri.

DEZURNA LEKARNA: Danes posluje ves dan in ponoči lekarna Venuti, Ul. Rabatta 18 - tel. 21-24.

KINO 17.15: »Zaliv gromaa, barvni film, G. Stuart.

VERDI 17: »Smo ženske, I. Bergman, A. Magnani, A. Valli in I. Miranda.

CENTRALE 17: »Skrivnost V-3, G. Ford in V. Lindfors.

VITTORIA 17: »Zivel kino, S. Pampalini in C. Campanini.

MODERNO 17: »Blato, E. Aguirre in A. Lara.

PROTI NESRAMNEMU SPORAZUMU

USPELA STAVKA goriških kovinarjev

Reakcionarno časopisje skuša zmanjšati pomen stavke - Aretacije delavcev v Trzinu

24-urna stavka, ki jo je proglasila FIOM, je med goriškimi in tržiškimi kovinarji dobro uspeła. Delavci so se odzvali pozivu na stavko, čeprav so močne policijske sile stražile po ulicah in nekateri delavci tudi aretirali, ker so trosili dovoljene letake. Zaradi takega obnašanja policije je odšla skupina delavcev na občno, kjer je protestirala. Delavci so kmalu potem izpustili.

Tudi v goriških podjetjih je stavka uspeła. Ravnateljstvo podjetja ORME se je ustrašilo stavke in je priznalo delavcem 3.000 lir predjuma, kot so ga delavci zahtevali. Tudi v SAFOG je stavka uspeła; to so morali delno priznati tudi reakcionarni časopisi, čeprav skušajo s potvarjanjem številov o udeležbi delavcev in uradnikov v stavki dokazati, da delavci in uradniki niso soglašali s stavko.

Šega naroda dobro vedo kakšno vlogo je igral in igra Sv. Ivan v borbi za obstoj slovenskega naroda in v kulturni zgodovini slovenstva na Tržaškem, ravno zato so, posebno v zadnjih časih, osredotočili velik del svojih naporov ravno na Sv. Ivan. Iz te šole so izšli borci za pravice slovenskega naroda starega kova kot so Josip Negode, nekdanji, mestni svetovalec, Anton Trobec in Stefan Nadišek ustanovitelji društva in časopisa »Edinost«, pisatelj Josip Godina-Vrdeljski, Mariča Nadišek-Bartol in Vladimir Bartol, komponist Karlo Pahor, kulturniki kot učitelji Anton Grmek, Fonda in Vinko Trobec, Tonka Grmek, Karla Ponikvar, Vera Ponikvar-Kerneš, Elvira Kralj, Valdi Zeleznik-Sila, Ninka Ordinal, Negode, Križman, Ravbar itd. pionirji gledališke umetnosti in stebri predvojne slovenskega gledališča v Trzinu in okolici.

Ceprav je nekaj Svetoivančanov, nekdanjih učencev te šole v teku svojega življenja utonilo v morju potuicevanja in asimilacije, ali tisti, ki so ostali kakor smo bili so se vedno našli na borbenih pozicijah za pravice slovenskega naroda in za socialne pravice slovenskega naroda in to na najbolj eksponiranih mestih borbe, posebno pa v zadnji osvobodilni vojni. Tabla z imeni 45 poginulih borcev in aktivistov Svetoivančanov, ki je vzidana v pročelje svetoivanške Narodnega doma, nam zgornjo priča, da je znala svetoivanška slovenska ljudska šola vzgajati take ljudi in junake, ki so znali žrtvovati tudi svoje življenje za pravice svojega naroda in človeštva sploh, za pravice do šole in omike svojega rodu in za socialno enakopravnost kot jo uživajo ostali Slovenci v svoji svobodni domovini.

MIRKO SUSMELJ

Stoletnica svetoivanške šole

(Nadaljevanje s 3. strani)

Mladinska spevoigra »Kresničec«

Učence in učenci, ki so se prijavili za sodelovanje, naj pridejo v ponedeljek 28. junija ob 9. uri v Glasbeno šolo, kjer dobijo svoje vloge in urnik za pevske in plesne vaje.

Padec pri igri

12-letni Giorgio Grusovin, bivajoč na Trgu sv. Antona št. 8, se je včeraj popoldne igral na dvorišču. Okrog 15.20 pa je med igranjem nesrečno padel ter si precej globoko ranil desno koleno. Dečka so najprej peljali na sedež Zelenega križa v Ul. Morelli, odkoder ga je rešilni avto odpeljal v bolnico Brigata Pavia.

Po dobjeni zdravniški pomoči je Grusovin lahko odšel domov.

Stoletnica svetoivanške šole

(Nadaljevanje s 3. strani)

Mladinska spevoigra »Kresničec«

Učence in učenci, ki so se prijavili za sodelovanje, naj pridejo v ponedeljek 28. junija ob 9. uri v Glasbeno šolo, kjer dobijo svoje vloge in urnik za pevske in plesne vaje.

Padec pri igri

12-letni Giorgio Grusovin, bivajoč na Trgu sv. Antona št. 8, se je včeraj popoldne igral na dvorišču. Okrog 15.20 pa je med igranjem nesrečno padel ter si precej globoko ranil desno koleno. Dečka so najprej peljali na sedež Zelenega križa v Ul. Morelli, odkoder ga je rešilni avto odpeljal v bolnico Brigata Pavia.

Po dobjeni zdravniški pomoči je Grusovin lahko odšel domov.

Stoletnica svetoivanške šole

(Nadaljevanje s 3. strani)

Mladinska spevoigra »Kresničec«

Učence in učenci, ki so se prijavili za sodelovanje, naj pridejo v ponedeljek 28. junija ob 9. uri v Glasbeno šolo, kjer dobijo svoje vloge in urnik za pevske in plesne vaje.

Padec pri igri

12-letni Giorgio Grusovin, bivajoč na Trgu sv. Antona št. 8, se je včeraj popoldne igral na dvorišču. Okrog 15.20 pa je med igranjem nesrečno padel ter si precej globoko ranil desno koleno. Dečka so najprej peljali na sedež Zelenega križa v Ul. Morelli, odkoder ga je rešilni avto odpeljal v bolnico Brigata Pavia.

Po dobjeni zdravniški pomoči je Grusovin lahko odšel domov.

Stoletnica svetoivanške šole

(Nadaljevanje s 3. strani)

Mladinska spevoigra »Kresničec«

Učence in učenci, ki so se prijavili za sodelovanje, naj pridejo v ponedeljek 28. junija ob 9. uri v Glasbeno šolo, kjer dobijo svoje vloge in urnik za pevske in plesne vaje.

Padec pri igri

12-letni Giorgio Grusovin, bivajoč na Trgu sv. Antona št. 8, se je včeraj popoldne igral na dvorišču. Okrog 15.20 pa je med igranjem nesrečno padel ter si precej globoko ranil desno koleno. Dečka so najprej peljali na sedež Zelenega križa v Ul. Morelli, odkoder ga je rešilni avto odpeljal v bolnico Brigata Pavia.

Po dobjeni zdravniški pomoči je Grusovin lahko odšel domov.

Stoletnica svetoivanške šole

(Nadaljevanje s 3. strani)

Mladinska spevoigra »Kresničec«

Učence in učenci, ki so se prijavili za sodelovanje, naj pridejo v ponedeljek 28. junija ob 9. uri v Glasbeno šolo, kjer dobijo svoje vloge in urnik za pevske in plesne vaje.

Padec pri igri

12-letni Giorgio Grusovin, bivajoč na Trgu sv. Antona št. 8, se je včeraj popoldne igral na dvorišču. Okrog 15.20 pa je med igranjem nesrečno padel ter si precej globoko ranil desno koleno. Dečka so najprej peljali na sedež Zelenega križa v Ul. Morelli, odkoder ga je rešilni avto odpeljal v bolnico Brigata Pavia.

Po dobjeni zdravniški pomoči je Grusovin lahko odšel domov.

Stoletnica svetoivanške šole

(Nadaljevanje s 3. strani)

Mladinska spevoigra »Kresničec«

Učence in učenci, ki so se prijavili za sodelovanje, naj pridejo v ponedeljek 28. junija ob 9. uri v Glasbeno šolo, kjer dobijo svoje vloge in urnik za pevske in plesne vaje.

Padec pri igri

12-letni Giorgio Grusovin, bivajoč na Trgu sv. Antona št. 8, se je včeraj popoldne igral na dvorišču. Okrog 15.20 pa je med igranjem nesrečno padel ter si precej globoko ranil desno koleno. Dečka so najprej peljali na sedež Zelenega križa v Ul. Morelli, odkoder ga je rešilni avto odpeljal v bolnico Brigata Pavia.

Po dobjeni zdravniški pomoči je Grusovin lahko odšel domov.

Stoletnica svetoivanške šole

(Nadaljevanje s 3. strani)

Mladinska spevoigra »Kresničec«

Učence in učenci, ki so se prijavili za sodelovanje, naj pridejo v ponedeljek 28. junija ob 9. uri v Glasbeno šolo, kjer dobijo svoje vloge in urnik za pevske in plesne vaje.

Padec pri igri

12-letni Giorgio Grusovin, bivajoč na Trgu sv. Antona št. 8, se je včeraj popoldne igral na dvorišču. Okrog 15.20 pa je med igranjem nesrečno padel ter si precej globoko ranil desno koleno. Dečka so najprej peljali na sedež Zelenega križa v Ul. Morelli, odkoder ga je rešilni avto odpeljal v bolnico Brigata Pavia.

Po dobjeni zdravniški pomoči je Grusovin lahko odšel domov.